

Camilamanta, warmallaraq kachkaspan mana munakuchkaqta kallpaspanku wiksayarachispa ñakariskanmanta, chay ONU nisqa ukupi warmakuna amachaqkunaman chayarun.

Chayllaraqmi kay Peru suyumanta chay warmi warmakuna wiksayachiymanla llakikunaqa hawa suyupi amachakuqkunaman, Promsex nisqapa makinmanta chayaykun.

Kay Perú suyupi umalliqkunaqa iskaykamañam chay ONU nisqapi kamachikuqkunawan qaqchapasqaña kasqaku, mana utqayman sulluchiymanla willakusqankumanta hinasapas iskay sullka warmakuna chay aborto terapéutico nisqa mañakusqankuta mana sulluchiyta munasqankumanta.

Camila warmi warmaq kay Perú suyupi huk uchuy llaqtachapi taytanwan tiyarqa, taytanmi allpa ruruchiq mamanñataqmi mana sumaq imatapas ruray atiqsi kasqa hinasapas runasimi rimaqla. Chunka kimsayuq watayuqla kachkaptim, taytan kallpancharuspa wiksayarachisqa. Chaymi Camilapa Policia nisqaman yaqa tawa wataña taytan kallpanchasqanta willakusqa. Hinaptinmi Fiscalía nisqa chay rurasqanmanta wichqasqa kananpaq kamachisqa chayrayku chay runata aymuray killa 2019 watamanta wañunankama wichqasqa kananpaq kamachirqa.

2019 watapim, Ministerio de Salud hampina wasimanta 1303 paqariq wawakunata riqsichisqaku 15 watayuqmanta urayman warma mamakumanta willakamurqa. Warmi warmakunaqa 10 watayuqmanta 14 watankama wiksayakuspa unqukuspankuqa 4 kutita hinam wañuyta patanman churakunku yuyayniyuq warmikunatawan (SIS). Chay Planned Parenthood Global yachay maskasqankuman hinaqa, sapa pachakmantas 24 wiksayakuqkuna 9 watanmanta 14 watankama wiksayakuq kaqkunaqa wachakuchkaspanku yawarpakuymán hinallataq mana allinyaspapas sasachakuyman chayasqaku.

Mana huchayuqmanta huchayachikuy

Camilapa qali kawsakuyninmanta llakipayakuspanmi, kikinmanta sulluchinanpaq maman mañakurqa. Chay aborto terapéutico nisqa kay Perú suyunchikpiqa 1924 watamantaraqmi wiksayakuqkunapa kawsakuynin wañuyta patanman churakuptin sulluchiyta atichwanña. Kayna sasachakuykuna kaptinqa suqta punchawllamantam hampina wasimanta rimariyninta riqsichwan. Hinachkaptinpas hampina wasimanta Camilapa mamanman manam kaykappas chay kamachikuymanta willarqakuchu chaynallataq mañakusqantapas manam kutichirqakuchu. Chayna kachkaptinpas aswanraqsi huklawmanta hampiqpa willakuyninta ecografía nisqatawan hampina wasiman apamunanpaq mañakurqaku, kikin hampina wasipi chaykunata ruranam kachkaptin. Chay sasachakuypi kachkaspanku, Camilapa llumpay nanawaywan tarikusanraykus yaqa kimsa killa wiksayakuq kachkaspa qunqayllamanta sulluyman chayarusqa.

Punchawkunapa risqanman hinaqa, llaqtanpi hampina wasimanta huk hampiq warmi, huk Policia nisqawan kuskanchakuykuspa Camilapa wasinman kuti kutirispas ripayasqa, chay sullunta sapa killa munay mana munay qawachikunanpaq. Kay rurasqankuwanmi

Ilaqtamasinkuna Camilapa ima kasqanmanta tapunakusqaku hinaspas runakuna millayta Camilamanta rimaspanku pinqayman churasqaku.

Camila warmaqa ña sullukuruptinñas, chay Ministerio Público nisqanpi kamachikuqkunaqa chayraqsi sullusqanmanta yacharusqaku, hinaspankus Camilapa qipa killapi rimasqallanwan mana wawayuq kayta munasqanmanta hapipakuspakus kikin chiqap sulluyman chayasqanta hinas rikurirachinku, chaysi hatun huchaman muyurachisqaku, kay **sulluyqa** Perú suyunchikpiqa ancha hucham nispanku. Chaymantas “huchayuq llawi sipas” rikuriruptin, allinllanpi imay imay kasqanta willakunanpaq kamachikurqaku. Chay wiksayachiqqas arí ñuqam nichkaptinpas, chaynallas Camilaqa kallpanchachikuq kachkaspam huchayuq rikurirusqa. Hinallamantas chay ñakarikuq warmataqa Justicia nisqapa kamachikunaqa ley penal nisqanman hapipakuykuspanku huchayuqta hinaña qatikachayta qallarisqaku.

#Camilapaq allin kawsakuynin kutirimuchun

Kay Camilata hina, waranqantin kallpancharusqa warmi warmakuna wiksayakuruptinku mana wawayuq kayta munachkaptinkupas mama kananpaq kamachinchu. Kay kachachikuykunaqa chay warmi warmakunata wañuy patanman churanku hinallataq sayayninkupipas yuyaymanayninkupipas kusikuyninkupipas ima. Chaymanhina, qipa punchawkunawan paykunaqa manañam ima munasqankutapas nitaq musquyninkutapas kawsayninkupi aypayta atinqakuchu.

“Estadoqa kay Camilapa kasqanta allinta yacharispas pantasqanta allinchanan. Chay pantaykunaqa manam Camilapa kawsakuyllanpichu wakin warmi warmakunapas chaynallam mana kaqta ñakarikunku. Kay Perú suyunchikpi chay sulluchiyanta willakuy kasqanmanhina, kamachikuykuna warmakunapa wiñasqanmanhina Ilaqtakunapa yachayninmanhina rurasqa kanan. Chaykunamanta aswantaraqmi kallparusqa warmi warmakunata yanapanman. Paykunatam allinta waqaychaspas utqayllaman yanapana, manam kamachikuykunawan qatikachanachu nitaq ñakarichinachu”, chaytam amachakuq hinallataq Litigio Estratégico de Promsex nisqapi yanapakuq Claudia Castro willakun.

Promsex nisqam Camilaman sayapakuyta qallaykuspan, chay judicial nisqanpi chaymanta kamachikuykunapiraq manaña qatikachasqa kananpaq ayparqaku.

Kay Ilaqta ukupi chay qatipaykuna tukurquptinñam, chay ONU nisqa ukupi warmakuna amachaqkunaman Promsexpa makinmanta chayarqun, Planned Parenthood Global nisqa Centro de Derechos Reproductivos nisqa chaymanta movimiento #NiñasNoMadres sutichasqapas kay ruraypi yanapakurqanku.

Camilam allin kawsayta maskan Perú utaq América Latina nisqapi manaña ima warmi warmakunapas payhina ñakarikuypi kananpaq, hinaspa kay Perú suyunchikpi chay sulluchiyanta willakuy kasqanmanhina, kamachikuykuna rurasqa kananpaq maskan. Chaykunata rurasqanku, chay kallpacharusqa wiksayuq warmi warmakunata utqayllata imaymanakunapi yanapanman allin kawsaypi yachakunankupaq.

“Huk qawaykunallanchikpaqmi kay Camilapa kasqanqa, kay Estado Peruanom hawa suyukunamanta allin qaqchapasqaña kachkaspapas, kunankamapas kay Perú suyunchikpi chay sulluchiymanta kamachikuqkunaqa manaraqmi allinta puririnraqchu. Chaymi kallpancharusqa warmi warmakunaqa qatikachasqaraq kanku, aswan paykunata hampina wasikunapi yanapachikunan kachkaptinku hinallataq allin kawsayninkuta kutichipunan kachkaptinpas, chaykunaman Guía de atención del protocolo de aborto terapéutico nisqapi qillqasqa kachkan. Kunankamapas Estaduqa chay warmi warmakunawanqa manupim tarikun” chaynatam Promexpa Programanpi kamachikuq Rossina Guerrero rimarikun.

Lima, 12 punchaw, pawqar wara killapi, 2020 watapi

#Camilapaq allin kawsakuynin kutimuchun

Kay Peru suyunchikpi warmi warmakunapa wiksayakusqanmanta aswan allinta yachayta munaspaqa “Warmi warmakunam, manaraqmi mamakunachu” nisqa willakuyta qawariykuy: <https://promsex.org/wp-content/uploads/2020/07/NIN%CC%83AS-NO-MADRES-2020.pdf>